

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักนิติธรรมกับการบริหารจัดการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

จัดทำโดย พลตำรวจตรี ศิลปคมณ์ เอี่ยมวงศ์

รหัส ๖๕๐๐๓๔

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๑๐

วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สารบัญ

บทนำ	๑
หลักนิติธรรม	๒
การบริหารจัดการ	๕
อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	๙
หลักนิติธรรมกับการบริหารจัดการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	๑๑
บทสรุป	๒๑
บรรณานุกรม	

หลักนิติธรรมกับการบริหารจัดการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

พลตำรวจตรี ศิลปคมณ์ เอี่ยมวงศ์

บทนำ

ด้วยผลแห่งยุคสมัยโลกาภิวัตน์ อันเกิดจากการพัฒนาการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศ อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกันระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน ธุรกิจภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ ทั่วทั้งโลก จากข้อมูลรายงานสถิติการเดินทางเข้าออกภายในราชอาณาจักรประจำปีที่ผ่านมา มีประชาชนมีการเดินทาง เข้า-ออก ราชอาณาจักรอยู่ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้ตรวจบุคคลที่เดินทางเข้ามาในและออกไปนอกราชอาณาจักร รวมจำนวน ๑๑๖,๖๖๕,๒๘๘ คน แบ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทย ๓๐,๙๘๖,๓๑๔ คน และบุคคลต่างด้าว ๘๕,๖๗๘,๙๗๔ คน เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนสัญชาติไทยและบุคคลต่างด้าวในการเดินทาง เข้า-ออก ราชอาณาจักรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความมั่นคงต่อประเทศชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญยิ่ง ทั้งงานการให้บริการในการเดินทางข้ามแดนและการรักษาความมั่นคงของประเทศ ในการสกัดกั้นบุคคลต้องห้ามหรือไม่พึงประสงค์ มิให้เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรได้ รวมทั้งป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการกระบวนการภายในองค์กร

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางกฎหมาย เคารพสิทธิของปัจเจกบุคคล “หลักนิติธรรม” จึงเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตยที่เทิดทูนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และยอมรับนับถือสิทธิแห่งมนุษยชนทุกแห่งทุกมุม โดยเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่หมายความรวมถึงการบัญญัติกฎหมาย การตีความกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะต้องไม่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งต่อหลักนิติธรรมพื้นฐานแห่งกฎหมายการควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามแผนหรือการจัดการอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการจึงเป็นการนำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารมาเป็นแนวทางการปฏิบัติ เช่น การบริหารบุคคล การบริหารวัสดุอุปกรณ์การบริหารงานทั่วไปการบริหารการให้บริการประชาชนเป็นต้น ส่วนกระบวนการบริหารจะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติใดๆ ของหน่วยงาน เช่นการบริหารนโยบายการบริหารอำนาจหน้าที่การบริหารคุณธรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคมการวางแผนการจัดองค์การ เป็นต้นทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันต่อประชาชนผู้ได้รับการบริการจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองโดยใช้หลักนิติธรรมในการบริหารจัดการ

หลักนิติธรรม

คำว่า “หลักนิติธรรม” มาจากคำว่า “The Rule of law” กำเนิดขึ้นที่ประเทศอังกฤษ ในศตวรรษที่ ๑๓ โดยปรากฏหลักเกณฑ์อยู่ในมหากฎบัตรแมกนาคาร์ตา ค.ศ.๑๒๑๕ (Magna Carta) ซึ่งสะท้อนแนวความคิดที่ว่า “ผู้ปกครองจะกระทำการใดๆจะต้องมีกฎหมายเป็นฐานในขณะเดียวกันการจำกัดเสรีภาพของบุคคลจะกระทำไม่ได้หากไม่มีกฎหมายให้อำนาจ”^๑ และได้รับการพัฒนาต่อมาจนเป็นที่รู้จักแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกโดย Albert Venn Dicey ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยออกฟอร์ดที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของอังกฤษโดย Dicey ได้ให้ความหมายหรือองค์ประกอบของ The Rule of Law ไว้ ๓ ประการดังต่อไปนี้^๒

ประการที่ ๑ ความเป็นสูงสุด (supremacy) หรือความมีอำนาจเหนือกว่า (predominance) ของกฎหมายธรรมดา (regular law) ต่อต้านอิทธิพลของอำนาจตามอำเภอใจ (arbitrary power) บุคคลทุกคนถูกปกครองโดยกฎหมายเท่านั้นกล่าวคือบุคคลอาจถูกลงโทษสำหรับการฝ่าฝืนกฎหมายแต่ไม่อาจถูกลงโทษสำหรับสิ่งอื่นใด

ประการที่ ๒ ความเสมอภาคทางกฎหมาย (equality before law) หรือการที่บุคคลทุกคนชั้นตกอยู่ภายใต้กฎหมายสามัญของแผ่นดิน (the ordinary law of the land) ที่ถูกใช้บังคับโดยศาลสามัญ (the ordinary law courts)

ประการที่ ๓ กฎหมายรัฐธรรมนูญ (the law of the constitution) เป็นผลมาจากสิทธิของปัจเจกบุคคลที่ถูกกำหนดและใช้บังคับโดยศาลในขณะที่ในประเทศอื่นโดยปกติแล้วมีที่มาจากประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญ (constitution code)

ศาสตราจารย์Friedrich August Hayek อธิบายหลักนิติธรรมในหนังสือคลาสสิกของท่านชื่อว่า The Road to Serfdom ว่าหมายถึง ทุกการกระทำของรัฐบาลจะต้องผูกพันกับกฎเกณฑ์ที่ “แน่นอนและถูกประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้ว โดยกฎเกณฑ์ที่ว่าจะช่วยคาดการณ์ให้แน่ชัดได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจบังคับในสถานการณ์ใด และช่วยการวางแผนของปัจเจกบุคคลบนพื้นฐานของความรู้

^๑ รวินท์ ลีละพัฒนะ. *กฎหมายมหาชนเบื้องต้นอธิบายหลักกฎหมายไทยและหลักกฎหมายอังกฤษ*, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, ๒๕๕๕), หน้า ๓๐

^๒ A.V.Dicey. *Introduction to the Study of the Law of the Constitution*, ๑๐th ed. (London: English Language Book Society and McMillan Press Ltd, ๑๙๕๙), pp. ๒๐๒-๒๐๓.

ดังกล่าว”^๓ และในหนังสืออีกเล่มชื่อว่า the Constitution of Liberty ศาสตราจารย์ Hayek ได้ อธิบายหลักนิติธรรมว่ามีที่มาจากประวัติศาสตร์มาตั้งแต่สมัยกรีกโดยมีรากฐานมาจากคำว่า Isonomia แปลว่า ความเท่าเทียมกันต่อกฎหมายแก่บุคคลทุกคน (Equality of laws to all manner of person)^๔ และท่านยังได้ขยายความลักษณะของกฎหมายที่แท้จริง (หรือหลักนิติธรรม) ว่าต้องมีลักษณะเป็นนามธรรม ทั่วไป ไม่มีผลย้อนหลัง มีความชัดเจนและมีความเท่าเทียมกันและ หลักการแบ่งแยกอำนาจ^๕

ศาสตราจารย์ ลอน ฟูลเลอร์ แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด จะไม่ได้กล่าวถึงเรื่องหลัก นิติธรรมโดยตรง แต่ท่านได้เสนอแนวคิดเรื่องศีลธรรมของกฎหมาย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ฟูลเลอร์ พยายามเสนอว่ากฎหมายที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร ซึ่งนักนิติศาสตร์หลายท่านได้โยงแนวคิดดังกล่าวเข้ากับเรื่องหลัก นิติธรรม^๖ว่าหลักนิติธรรมตามความคิดของศาสตราจารย์ฟูลเลอร์นั้นมียอดประกอบที่สำคัญ ๘ ประการคือ^๗

- (๑) บทบัญญัติของกฎหมายต้องมีลักษณะทั่วไป (Generality)
- (๒) ต้องมีการประกาศใช้กฎหมายให้ทราบ (Promulgation)
- (๓) ห้ามใช้กฎหมายย้อนหลัง (Retroactive Laws)
- (๔) กฎหมายต้องมีความชัดเจน (The Clarity of Laws)^๘
- (๕) กฎหมายต้องไม่ขัดแย้งกันเอง (Contradiction in the Laws)
- (๖) ห้ามกฎหมายเรียกร้องในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (Laws Requiring the Impossible)
- (๗) ความคงอยู่อย่างสม่ำเสมอของกฎหมาย (Constancy of the Law through Time)
- (๘) ความอยู่ในร่องในรอยของการกระทำของเจ้าหน้าที่กับบทกฎหมายที่ ประกาศแล้ว (Congruence between Official Action and Declared Rule)

^๓ Friedrich August Hayek. *The Road to Serfdom*, (Great Britain: Routledge, ๒๐๐๑), หน้า ๗๕-๗๖

^๔ Friedrich August Hayek. *The Constitution of Liberty*, (Great Britain: Routledge, ๒๐๐๖), หน้า ๑๔๔

^๕ Ibid. หน้า ๑๘๒-๑๘๕

^๖ Colleen Murphy, *Lon Fuller and the Moral Value of the Rule of Law*, (Law and Philosophy, ๒๐๐๕), หน้า ๒๔๐

^๗ Lon Fuller, *Morality of Law. rev. ed.* (New Haven: Yale University Press, ๑๙๖๔), หน้า ๔๖-๙๑

^๘ ในเรื่องความชัดเจนแน่นอนทางกฎหมายหรือที่เรียกว่า legal certainty นั้น ศาสตราจารย์กุสตาฟ ราตบรูกเห็นว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของกฎหมายที่เรียกว่า Rechtssicherheit

ศาสตราจารย์ธานินทร์กรัยวิเชียร^๙ ได้ให้ความหมายของ “หลักนิติธรรม” ว่าเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตยที่เทิดทูนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และยอมรับนับถือสิทธิแห่งมนุษยชนทุกแห่งทุกมุม รัฐต้องให้ความอารักขาคุ่มครองมนุษยชนให้พ้นจากลัทธิทรราชย์ หากมีข้อพิพาทใดๆ เกิดขึ้นไม่ว่าระหว่างรัฐกับเอกชน หรือระหว่างเอกชนกับเอกชน ศาลย่อมมีอำนาจอิสระในการตัดสินข้อพิพาทนั้นโดยเด็ดขาดและยุติธรรมตามกฎหมายของบ้านเมืองที่ถูกต้องและเป็นธรรม

ศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์^{๑๐} ได้กล่าวถึง “หลักนิติธรรม” ว่าหมายถึงหลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย ที่กฎหมาย อันหมายถึงความรวมถึง การบัญญัติกฎหมาย การใช้การตีความกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม จะต้องไม่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งต่อหลักนิติธรรมพื้นฐานแห่งกฎหมาย หลักนิติธรรมหรือหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายจะถูกล่วงละเมิดมิได้ หากกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรมขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม ผลก็คือจะใช้บังคับไม่ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหลักนิติธรรมคือ หลักที่อยู่เหนือกฎหมายทั้งปวง อยู่เหนือแม้กระทั่งรัฐธรรมนูญ หลักนิติธรรมจึงเป็นเสาหลักที่ใช้ค้ำยันหรือกำกับไม่ให้กฎหมายลัทธิกระบวนการยุติธรรมใดๆ กลายเป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจที่ฉ้อฉล ไม่ว่าจะป็นรัฐสภา รัฐบาล หรือแม้แต่ศาลสถิตยุติธรรม ไม่ให้ใช้อำนาจและดุลยพินิจตามอำเภอใจ

ประเทศไทยได้นำ “หลักนิติธรรม”^{๑๑} มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐^{๑๒}

มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม”

มาตรา ๗๘ (๖) บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบาย ด้านการบริหารราชการ

^๙ ศาสตราจารย์พิเศษธานินทร์ กรัยวิเชียร, ปีที่พิมพ์ (-), คณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ http://www.nrlcthailand.org/nrlc๒๐๑๓/download/RuleOfLaw_๒๐๑๕๐๘๐๗.pdf, สืบค้นเมื่อ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

^{๑๐} กำชัย จงจักรพันธ์, “หลักนิติธรรม”, (บทบัณฑิตย ปีที่ ๖๘ ฉบับที่ ๔, เนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๕๕), หน้า ๒๖-๕๑

^{๑๑} เป็นคำแปลที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของคำว่า “The Rule of Law” และตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของหลักนิติธรรมไว้ว่า “หลักนิติธรรมคือหลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย”

^{๑๒} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ถูกยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ เรื่องการสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

แผ่นดินดังต่อไปนี้ ... (๖) ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายมีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมายและตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐ ดำเนินการอย่างเป็นอิสระเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม”

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

การบริหารจัดการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า

“บริหาร” เป็นคำกริยา มีหลายความหมาย ได้แก่ ออกกำลัง ปกครอง ดำเนินการจัดการ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖: ๖๐๙)

“จัดการ” เป็นคำกริยาเช่นเดียวกัน มีความหมายว่า สั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินการ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖: ๒๙๘)

ส่วนในภาษาอังกฤษ คำว่า “บริหาร” มาจากคำว่า “administrative” ซึ่งหมายถึง สิ่งที่มีสัมพันธ์กับการจัดการและงานซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามแผนหรือการจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การบริหารงาน การบริหารปัญหา เป็นต้น (dictionary.cambridge.org, online) และ คำว่า “การจัดการ” มาจากคำว่า “management” ซึ่งหมายถึง การควบคุมหรือการจัดการบางสิ่งอย่างเป็นระบบ (dictionary. Cambridge.org, online)^{๑๓}

การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administrate” หมายถึง ช่วยเหลือ (assist) หรืออำนาจการ (direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมาย

^{๑๓}นางสาวจิตตานันท์ ติกุล และคณะ. “รูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง,”(นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๙)

ใกล้เคียงกับคำว่า “minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า administer หมายถึงการติดตามดูแลสิ่งต่าง ๆ ส่วนคำว่าการจัดการ (management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไร (profits) หรือกำไรสูงสุด (maximum profits) สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ (by product) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะทั้งหลาย (public services) แก่ประชาชน การบริหารภาครัฐทุกวันนี้หรืออาจเรียกว่าการบริหารจัดการ (management administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น^{๑๔}

องริ ฟาโยล (Henri Fayol)^{๑๕} ได้สรุปหลักของทฤษฎีการจัดการ (Management Theory) ทฤษฎี POCCC ไว้ว่า หากวันหนึ่งคุณต้องอยู่ในสถานะที่ต้องใช้คนจำนวนมากๆ ในการทำงานแล้วละก็หัวใจของการบริหารจัดการเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายนั้นมีองค์ประกอบ ๕ ปัจจัย ได้แก่

P – Planning การวางแผน เป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติงานไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ เป็นแนวทางที่วางไว้สำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งการวางแผนนี้จะเกิดขึ้นจากวิสัยทัศน์บวกกับจินตนาการในการบริหารจัดการที่คาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งจะถ่ายทอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการการทำงานและเป้าหมายที่จะต้องบรรลุสู่ความสำเร็จ

O – Organizing การจัดองค์กร เป็นการกำหนดตำแหน่งงาน ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนจำนวนคน ให้ครอบคลุมการทำงานครบทุกกระบวนการ รวมถึงการจัดโครงสร้างตำแหน่ง โครงสร้างองค์กร เพื่อจัดลำดับการบริหารและสั่งการด้วย หากองค์กรมีการจัดการองค์กรที่เป็นระบบระเบียบ แบ่งงานชัดเจน ไม่ทับซ้อน มีหน้าที่ที่ครบ มีปริมาณคนพอกับที่ต้องการ ก็ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และโอกาสบรรลุผลสำเร็จที่สูง

C – Commanding การบังคับบัญชาสั่งการในการจัดองค์กรตลอดจนจัดโครงสร้างการทำงานนั้นจะทำให้เราเห็นสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน เห็นลำดับความสำคัญ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการสั่งการ เพราะการทำงานหมู่จำเป็นต้องมีผู้บังคับบัญชาเพื่อให้การทำงานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น มีคนคอยควบคุม สั่งการ ดูแลภาพรวม ตลอดจนสอดส่องปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขให้ไวที่สุด ข้อดีในการมีอำนาจสั่งการอีกอย่างก็คือช่วยให้เกิดการตัดสินใจอย่างทันท่วงที ผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจจะต้องสามารถ

^{๑๔} วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. ๕๐ แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบของการบริหารจัดการและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน, (แก้วใหม่, ๒๕๕๙)

^{๑๕} Henri, Fayol. General and Industrial Management, (London, Sir Isaac Pitman & Sons Ltd., ๑๙๔๙)

วิเคราะห์สิ่งต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ และตัดสินใจได้เฉียบขาด ว่องไว ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง และผู้บังคับบัญชาที่ดียังสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เข้าใจและเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้กำลังใจ รวมถึงอยู่ข้างๆ ในยามที่เกิดวิกฤติ

C – Coordination : การประสานงานหมายถึงภาระหน้าที่ในการเชื่อมโยงงานตลอดจนการปฏิบัติการทุกอย่างรวมไปถึงกำลังคนที่หน่วยให้ทำงานเข้ากันได้ กำกับให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน อำนวยให้เกิดการทำงานที่ราบรื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่วางไว้ ทุกอย่างหากขาดการประสานงานที่ดีก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวได้ เมื่อมีการแบ่งโครงสร้างตลอดจนมอบหมายงานให้กับแต่ละส่วนชัดเจนแล้วการประสานงานให้เกิดการทำงานที่ดีที่สุดนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแต่ละส่วนต้องทำงานสอดคล้องประสานกันเพื่อผลสำเร็จเดียวกันนั่นเอง การประสานงานที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องมีในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคลต่อบุคคล หัวหน้างานต่อลูกน้อง แผนกต่อแผนก ไปจนถึงผู้บริหารต่อทุกหน่วยงานในองค์กรเช่นกัน

C – Controlling: การควบคุมซึ่งการควบคุมในที่นี้หมายถึงการกำกับตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จลุล่วงไปตามแผนที่วางไว้ ประครองการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบเวลา มาตรฐานการปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น การควบคุมนี้ยังรวมไปถึงการบริหารที่ไม่ใช่ทรัพยากรบุคคลอีกด้วย แต่รวมถึงทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบ เครื่องจักร ผลผลิตที่ได้ ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดด้วย เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพที่สุด

ศจี อนันต์นพคุณ (๒๕๔๒: ๑) “การบริหาร” หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดยอาศัยบุคคลอื่นเป็นผู้ทำ บางครั้งจะใช้คำว่า “การจัดการ” แทน เนื่องจากทั้งสองคำมาจากคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายเช่นเดียวกันคือ “administration” และ “management” แต่นิยมใช้ต่างกัน “administration” นิยมใช้เกี่ยวกับเรื่องนโยบาย และนิยมใช้ในการบริหารราชการส่วน “management” เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่และนิยมใช้ในการบริหารธุรกิจ^{๑๖} และ โชติ บดีรัฐ ได้สรุปว่า “การบริหาร” เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันโดยทุกฝ่ายเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร^{๑๗}

^{๑๖} ศจี อนันต์นพคุณ. กลวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ, (สงขลา: ชลบุตรกราฟฟิค, ๒๕๔๒)

^{๑๗} ดร.โชติ บดีรัฐ. เทคนิคการบริหาร, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๘)

ดังนั้น “การบริหารจัดการ” จึงมีแนวทางในการให้ความหมายที่แตกต่างกันเป็น ๒ ความหมายดังนี้

ความหมายแรก เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย ซึ่งในที่นี้ “การบริหารหรือการบริหารจัดการ” หมายถึง การดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติใด ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน เช่น (๑) การบริหารคน(man) (๒) การบริหารเงิน(money) (๓) การบริหารวัสดุอุปกรณ์(material) (๔) การบริหารงานทั่วไป (management) (๕) การบริหารการให้บริการประชาชน(market) (๖) การบริหารคุณธรรม(morality) (๗) การบริหารข้อมูลข่าวสาร(message) (๘) การบริหารเวลา(minute) และ (๙) การบริหารการวัดผล (measurement) เป็นต้น

ความหมายที่สอง เป็นการนำ “กระบวนการบริหาร” มาเป็นตัวกำหนดแนวทางในการให้ความหมาย “การบริหารหรือการบริหารจัดการ” หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น (๑) การบริหารนโยบาย(policy) (๒) การบริหารอำนาจหน้าที่(authority) (๓) การบริหารคุณธรรม(morality) (๔) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม(society) (๕) การวางแผน(planning) (๖) การจัดองค์การ (organizing) (๗) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (staffing) (๘) การอำนวยการ(directing) (๙) การประสานงาน(coordinating) (๑๐) การรายงาน(reporting) และ (๑๑) การงบประมาณ (budgeting) จากความหมายที่กล่าวถึงทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นว่า “การบริหาร (administration)” และ “การจัดการ (management)” เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน สามารถใช้แทนกันได้

“การบริหาร” นิยมใช้ในภาครัฐ ส่วน “การจัดการ” นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ นอกจากนี้ “การบริหาร” บางครั้งก็เรียกว่า “การบริหารจัดการ” การให้ความหมายของ “การบริหารจัดการ” นั้น ได้มีการนำหลักวิชาการด้านการบริหาร มาเป็นกรอบในการกำหนดความหมายเพื่อให้ความหมายครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหาร ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นวิชาการ และมีกรอบแนวคิดโดยหลักวิชาการด้านบริหารที่นำมากำหนดความหมาย มี ๒ แนวทางคือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” และ “กระบวนการบริหาร”^{๑๘}

^{๑๘} วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. ๕๐ แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบของการบริหารจัดการและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน, (กรุงเทพฯ: ก้าวใหม่, ๒๕๕๙)

อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าให้ตราพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๔๗๐ พร้อมทั้งจัดตั้งหน่วยงานที่ชื่อ “กรมตรวจคนเข้าเมือง” ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ กองตรวจคนเข้าเมืองได้มีการปรับโครงสร้างตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๓๖ และพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ กำหนดให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกองบัญชาการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้^{๑๙}

(ก) เป็นฝ่ายอำนวยการด้านยุทธศาสตร์ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติในการวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และเสนอแนะการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและหน่วยงานในสังกัด

(ข) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาที่วราชอาณาจักร

(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีภารกิจในการตรวจบุคคลและยานพาหนะที่เดินทางเข้ามาในและออกไปนอกราชอาณาจักร เปรียบเสมือนประตูของประเทศ รวมทั้งให้บริการคนต่างด้าวขณะพำนักอยู่ และเป็นแนวหน้าในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ประเทศไทยมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ โดยติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา ๗๙๘ กิโลเมตร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๑,๘๑๐ กิโลเมตร และสหพันธรัฐมาเลเซีย ๕๔๗ กิโลเมตร สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

---

^{๑๙} พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒, ข้อ ๒ (๑๖), ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๖๕ ก (๖ กันยายน ๒๕๖๒)

มีหน่วยงานตั้งอยู่ ๖๘ จังหวัด มีช่องทางอนุญาตทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่บุคคลใช้สัญจรข้ามแดน ๑๑๘ ช่องทางอนุญาต ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านมานั้น เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้ตรวจบุคคลที่เดินทางเข้ามาในและออกไปนอกราชอาณาจักร จำนวน ๑๑๖,๖๖๕,๒๘๘ คน (คนไทย ๓๐,๙๘๖,๓๑๔ คน และคนต่างชาติ ๘๕,๖๗๘,๙๗๔ คน) ประมาณ ๘๐% เป็นการเดินทางเข้าออกประเทศโดยใช้พาสปอร์ต ที่เหลือใช้บอร์ดอร์พาส ดังนั้นสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจึงเป็นหน่วยงานที่มีภาระกิจสำคัญยิ่ง ทั้งงานการให้บริการในการเดินทางข้ามแดนและการรักษาความมั่นคงของประเทศ ในการสกัดกั้นบุคคลต้องห้ามหรือไม่พึงประสงค์ มิให้เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรได้ รวมทั้งป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ^{๒๐}

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จึงเป็นหน่วยงานหลักที่บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ อันเป็นกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการควบคุมกำกับดูแลตั้งแต่คนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร อยู่ในราชอาณาจักร จนกระทั่งเดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒^{๒๑}ได้บัญญัติความหมายที่เกี่ยวข้องไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้

มาตรา ๔ คนต่างด้าว หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

...คนเข้าเมือง หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร ...

และใน หมวด ๔ การเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้จะต้องเข้ามาเพื่อการดังต่อไปนี้ (๑) การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล (๒) การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ (๓) การท่องเที่ยว (๔) การเล่นกีฬา (๕) ธุรกิจ (๖) การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง (๗) การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน (๘) การเดินทางผ่านราชอาณาจักร (๙) การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานีหรือท้องที่ในราชอาณาจักร (๑๐) การศึกษาหรือดูงาน (๑๑) การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน

^{๒๐} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “ภารกิจ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” สืบค้นเมื่อ ๑๖ มิถุนายน, ๒๕๖๕, https://www.immigration.go.th/?page_id=๑๔๒๖

^{๒๑} พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๘ (๑ มีนาคม ๒๕๒๒), ฉบับพิเศษ หน้า ๔๕

(๑๒) การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง (๑๓) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร (๑๔) การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ (๑๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ ก็ได้ ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้

(๑) ไม่เกินสามสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๔) (๘) และ (๙)

(๒) ไม่เกินเก้าสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๓)

(๓) ไม่เกินหนึ่งปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

(๔) ไม่เกินสองปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๖)

(๕) ตามกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็น สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๑) และ (๒)

(๖) ตามกำหนดระยะเวลาที่ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควรสำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๗)

ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี และเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต

การขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปแต่ละครั้งให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้

หลักนิติธรรมกับการบริหารจัดการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

การบริหารจัดการคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองนั้น เป็นการบริหารงานที่เป็นการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติใด ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการให้บริการประชาชน(market) และการบริหารคุณธรรม(morality)ควบคู่กันไปทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองยังต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในการเดินทางเข้ามา การอยู่ในราชอาณาจักร และการเดินทางออก ให้ประชาชนหรือผู้ที่เดินทางเข้า-ออกราชอาณาจักรได้รับทราบ พร้อมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามหลัก การบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร(message)ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับหลักนิติธรรมของ ศาสตราจารย์ Friedrich August Hayek ที่อธิบายว่า ทุกการกระทำของรัฐบาลจะต้องผูกพันกับกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและถูกประกาศให้

ทราบล่วงหน้า โดยกฎเกณฑ์ที่ว่าจะช่วยคาดการณ์ให้แน่ชัดได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจบังคับ ในสถานการณ์ใดและช่วยการวางแผนของปัจเจกบุคคลบนพื้นฐานของความรู้ดังกล่าวด้วย

การอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรได้พำนักอยู่ในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ ทั้งนี้คนต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้นั้น จะต้องเดินทางเข้ามาตามวัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ คือ คนต่างด้าวจะต้องเข้ามาเพื่อการดังต่อไปนี้ (๑) การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล (๒) การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ (๓) การท่องเที่ยว (๔) การเล่นกีฬา(๕) ธุรกิจ (๖) การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง (๗) การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน (๘) การเดินทางผ่านราชอาณาจักร (๙) การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานีหรือท้องที่ในราชอาณาจักร (๑๐) การศึกษาหรือดูงาน (๑๑) การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน (๑๒) การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง (๑๓) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร (๑๔) การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญและ (๑๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและเมื่อคนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ณ ด่านตรวจคนเข้าเมืองที่คนต่างด้าวเดินทางเข้าจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อครบกำหนดระยะเวลาแล้วหากคนต่างด้าวประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปจะต้องทำการยื่นขอยุ่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองตามวัตถุประสงค์ในการพำนักหรือการอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไป

ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนั้น สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้มีการออกกฎ ระเบียบ คำสั่ง และแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักนิติธรรมของ Albert Venn Dicey ที่ระบุว่า บุคคลทุกคนถูกปกครองโดยกฎหมายและมีความเสมอภาคทางกฎหมาย โดยมีการจำแนกประเภทการตรวจลงตรา (Visa) ตามวัตถุประสงค์ของบุคคลที่เดินทางเข้าและต้องการพักอยู่ในราชอาณาจักรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตามเหตุผลความจำเป็นต่างๆดังนี้

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตกรณีคนต่างด้าวขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว รองรับและครอบคลุมเหตุผลพื้นฐานในการพำนักหรืออยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าว ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในทุกสาขาอาชีพ ผู้ติดตามซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลในอุปการะ ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ผู้ป่วย หรือแม้กระทั่งผู้สูงอายุที่เกษียณแล้วก็ตาม โดยการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนี้ มีทั้งสิ้น ๓๒ เหตุผลหรือเหตุแห่งความจำเป็นคือ(๑) กรณีมีเหตุจำเป็นทางธุรกิจ เช่น ต้องอยู่ปฏิบัติงานในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน เป็นต้น (๒) กรณีมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง (๓) กรณีมีเหตุ

จำเป็นจะต้องอยู่ปฏิบัติงานในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ (๔) กรณีเพื่อการท่องเที่ยว (๕) กรณีเพื่อการลงทุน (๖) กรณีเป็นครู หรืออาจารย์ หรือผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ (๗) กรณีเป็นครู หรืออาจารย์ หรือผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของเอกชน (๘) กรณีเพื่อศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ (๙) กรณีเพื่อศึกษาในสถานศึกษาของเอกชน (๑๐) กรณีเพื่อฝึกสอน หรือคนคว่ำวิจัยในสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักรหรือในสถาบันวิจัย (๑๑) กรณีเป็นครอบครัว (เฉพาะบิดา มารดา คู่สมรส(ชาย-หญิง) บุตร บุตรบุญธรรม หรือบุตรของคู่สมรส) ของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อศึกษาตามข้อ (๘) และ (๙) (๑๒) กรณีปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน (๑๓) กรณีศึกษาพระพุทธศาสนา หรือปฏิบัติศาสนกิจ (๑๔) กรณีเผยแพร่ศาสนา (๑๕) กรณีเป็นช่างฝีมือ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์การพยาบาล หรือสาขาวิชาชีพต่างๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับคนไทย (๑๖) กรณีเพื่อติดตั้งซ่อมแซมเครื่องจักร อากาศยาน หรือเรือเดินทะเล (๑๗) กรณีเป็นนักแสดง นักร้อง นักดนตรี ประจำโรงแรม หรือประจำบริษัทที่ประกอบธุรกิจบันเทิงในประเทศไทย (๑๘) กรณีเป็นครอบครัว (เฉพาะบิดา มารดา คู่สมรส(ชาย-หญิง) บุตร บุตรบุญธรรม หรือบุตรของคู่สมรส) ของผู้มีสัญชาติไทย (๑๙) กรณีเป็นครอบครัว (เฉพาะบิดา มารดา คู่สมรส(ชาย-หญิง) บุตร บุตรบุญธรรม หรือบุตรของคู่สมรส) ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (๒๐) กรณีเป็นครอบครัวคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามข้อ (๑)-(๗) (๑๐) (๑๒)-(๑๓) (๒๑)-(๒๒) (๒๖) (๒๙) หรือมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๗) รวมทั้ง ครอบครัวคนต่างด้าวผู้ได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว โดยมีอักษรรหัส “A” ต่อท้ายรหัสกำกับตามวัตถุประสงค์ที่เดินทางเข้ามา(เฉพาะบิดา มารดา คู่สมรส(ชาย-หญิง) บุตร บุตรบุญธรรม หรือบุตรของคู่สมรส) ยกเว้นการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว Non-Immigrant รหัส LA (๒๑) กรณีมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ปฏิบัติงานในองค์การกุตลสาธารณณะ องค์การเอกชนต่างประเทศ มูลนิธิ สมาคม หอการค้าต่างประเทศ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (๒๒) กรณีใช้ชีวิตในบั้นปลาย (๒๓) กรณีกลับภูมิลำเนาเดิมของผู้เคยมีสัญชาติไทย หรือของผู้ที่มีบิดา หรือมารดาเป็นบุคคลสัญชาติไทยหรือเคยมีสัญชาติไทย (๒๔) กรณีเพื่อเยี่ยมคู่สมรส(ชาย-หญิง) หรือเยี่ยมบุตรซึ่งมีสัญชาติไทย (๒๕) กรณีเพื่อรับการรักษาพยาบาล หรือการพักผ่อน หรือเพื่อดูแลผู้ป่วย(๒๖) กรณีเพื่อการดำเนินคดีหรือดำเนินกระบวนการอันเกี่ยวกับคดี (๒๗) กรณีปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจให้แก่ส่วนราชการ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุล หรือองค์การระหว่างประเทศ (๒๘) กรณีมีเหตุจำเป็นโดยมีสถานทูตให้การรับรองและร้องขอ (๒๙) กรณีเพื่อพิสูจน์สัญชาติ (๓๐) กรณีเป็นนักแสดง นักร้อง นักดนตรี ผู้ควบคุมการแสดง ตลอดจนผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแสดงเพื่อการบันเทิง หรือมหรสพ โดยมาเปิดการแสดงเป็นครั้งคราว (๓๑) กรณีเป็นผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานี หรือท้องที่ในราชอาณาจักรและยังไม่สามารถเดินทางออกนอกราชอาณาจักรได้ (๓๒) กรณีเป็นนักกีฬาอาชีพ หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านกีฬาอาชีพ คนต่างด้าวจะได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลา ๓๐ วัน ๖๐ วัน ๙๐ วัน หรือ ๑ ปี แล้วแต่กรณี และคนต่างด้าวที่อยู่ในราชอาณาจักรเกินกว่า ๙๐ วัน ยังมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งที่พักอาศัยให้เจ้าหน้าที่ทราบตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๓๗ (๕) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวัน และต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน ถ้าท้องที่ใดมีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งนั้นก็ได้^{๒๒}

นอกจากนี้ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังได้มีหลักเกณฑ์ แนวทางการปฏิบัติเพื่อเป็นการรองรับและสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการลงทุนต่างๆของภาครัฐตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนในภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ พระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ที่มีการให้สิทธิประโยชน์ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ อยู่ในราชอาณาจักรตามระยะเวลาการอนุญาตจากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินั้นๆ กำหนด และอำนวยความสะดวก ลดภาระในการจัดเตรียมเอกสารประกอบคำร้องในการยื่นขออยู่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวโดยคนต่างด้าวสามารถใช้เอกสารเป็นหนังสือรับรองและร้องขอจากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินั้นๆประกอบการยื่นขออยู่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้ที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดที่คนต่างด้าวทำงานอยู่และสามารถดำเนินการแบบ One Stop Service ในส่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและการออกใบอนุญาตทำงานของกรมการจัดหางานได้ที่ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน One Stop Service อีกด้วย

ทั้งนี้ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้มีคำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๒๘๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๒ เรื่องมอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรา ๓๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง กรณีคนต่างด้าวมีเหตุแห่งความจำเป็นจะต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๔ และ ๒๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และกรณีเป็นคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควร^{๒๓} ซึ่งคนต่างด้าวสามารถดำเนินการแบบ One Stop Service (ขอรับการส่งเสริมการลงทุนกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ออกใบอนุญาตทำงานกับกรมการจัดหางาน และยื่นขออยู่ต่อในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) ได้ที่ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน One Stop Service อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น ๑๘ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ศูนย์ Eastern Economic Corridor (EEC)

^{๒๒} สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “คำสั่งที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตกรณีคนต่างด้าวขออยู่ต่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว,” ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

^{๒๓} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๘๐/๒๕๕๒ เรื่อง มอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรา ๓๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง,” ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๒

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยองนอกจากนี้ยังมีสิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากรตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร โดยที่บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุที่จำเป็น ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนา ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและเงินปันผล ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๕๐ ให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปาเป็นสองเท่า ให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด

คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๔๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิตามนัยมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว กรณีคนต่างด้าวมียศแห่งความจำเป็นจะต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างฝีมือและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และคู่สมรสและบุตรที่อยู่ในอุปการะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตตามระยะเวลาที่คณะกรรมการปิโตรเลียมมีคำสั่งเห็นสมควร รวมทั้งกรณีคนต่างด้าวมียศแห่งความจำเป็นจะต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ ซึ่งได้รับสิทธิตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยพิจารณาเห็นสมควรและบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติ

การปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ยังได้รับสิทธิประโยชน์ให้นำเข้าวัสดุอุปกรณ์สิ่งจำเป็นในกิจการปิโตรเลียม โดยได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการปิโตรเลียมและกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ส่วนบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ จะได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษี (Tax Privileges) ผู้ประกอบการสามารถขอรับสิทธิประโยชน์ของการนิคมฯ ที่เกี่ยวกับภาษีที่เกี่ยวข้องกับภาษีได้ทั้งเฉพาะผู้ประกอบการที่ตั้งโรงงานในพื้นที่ I-EA-T Free Zone ด้วยเช่นกัน^{๒๔}

^{๒๔} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิตามนัยมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว,” ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่อยู่ในราชอาณาจักรเกินกว่า ๙๐ วัน ยังมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งที่พักอาศัยให้เจ้าหน้าที่ทราบตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๗ (๕) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวัน และต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน ถ้าห้องที่ใดมีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งนั้นก็

สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้ตระหนักถึงการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้คนต่างด้าวเข้ามาลงทุนดำเนินธุรกิจในประเทศไทย เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศสู่คนไทย จึงร่วมมือกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สภาพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติกระทรวงสาธารณสุข การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกันดำเนินงานตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยการออกคำสั่งเพิ่มประเภทการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อให้สอดคล้องและทันสมัยตามแนวทางการบริหารจัดการ (Management Theory) ทฤษฎี POCCC ของ อองรี ฟาโยล (Henri Fayol) กล่าวคือ มีการวางแผนสำหรับการทำงานในอนาคตถ่ายทอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการการทำงานและเป้าหมายที่จะต้องบรรลุสู่ความสำเร็จการจัดการองค์การกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ครอบคลุมการทำงานครบทุกกระบวนการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อร่วมขับเคลื่อน พัฒนา นโยบาย และแนวทางของ ภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจึงได้กำหนดประเภทการขอยุ่ต่อในราชอาณาจักรเพิ่มเติมดังนี้

คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๑๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ประสงค์เข้ามาพำนักระยะยาว ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ (NON-O-X) ให้กับคนต่างด้าว ๑๔ สัญชาติ ดังนี้ ญี่ปุ่น เคอร์รัฐออสเตรเลีย ราชอาณาจักรเดนมาร์ก สาธารณรัฐฟินแลนด์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐอิตาลี ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรสวีเดน สมาพันธรัฐสวิส สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ แคนาดา และสหรัฐอเมริกา โดยคนต่างด้าวต้องได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว รหัสกำกับ NON-O-X จากสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลไทยในต่างประเทศ เมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด่านตรวจคนเข้าเมืองที่คนต่างด้าวเดินทางเข้าจะตรวจอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกินระยะเวลา ๕ ปีสำหรับใช้ได้โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง และเมื่อครบ ๕ ปี หากประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปอีกให้ยื่นคำขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปอีกไม่เกินระยะเวลา ๕ ปี และต้องรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยเมื่อพำนักในราชอาณาจักรครบทุก ๑ ปี แทนการรายงานตัวแจ้ง

ที่พักอาศัยทุก ๙๐ วัน^{๒๕}

คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๒๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูง นักลงทุน ผู้บริหารระดับสูง และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Smart Visa) และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูงและผู้ติดตาม อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง แต่ไม่เกิน ๔ ปี สำหรับนักลงทุนและผู้ติดตามอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวไม่เกิน ๔ ปี สำหรับผู้บริหารระดับสูงและผู้ติดตามอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามที่กำหนดใน

สัญญาจ้าง แต่ไม่เกิน ๔ ปีและสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) และผู้ติดตามอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวครั้งแรก ๑ ปี และสามารถขยายระยะเวลาต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกิน ๒ ปี และต้องรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยเมื่อพำนักในราชอาณาจักรครบทุก ๑ ปี แทนการรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยทุก ๙๐ วัน^{๒๖}

คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๒๔๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓^{๒๗} เรื่อง แนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ กรณีผู้ได้รับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ Special Tourist Visa (STV) และที่แก้ไขเพิ่มเติม รongรับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ อนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งผ่านการดำเนินการตามมาตรการควบคุมการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease ๒๐๑๙ (COVID-๑๙))

^{๒๕} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่ง ที่ ๑๑๖/๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ประสงค์เข้ามาพำนักระยะยาว,” ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

^{๒๖} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูง นักลงทุน ผู้บริหารระดับสูง และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Smart Visa) และที่แก้ไขเพิ่มเติม,” ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

^{๒๗} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๔๑/๒๕๖๓ เรื่อง เรื่องแนวทางการปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ กรณีผู้ได้รับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ Special Tourist Visa (STV),” ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดเข้ามาท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) ในราชอาณาจักร เพื่อเป็นการนำร่องฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยโดยคนต่างด้าว มีสิทธิขอรับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ Special Tourist Visa (STV) เพื่อเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ โดยคนต่างด้าวจะต้องยอมรับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และยินยอมให้กักตัวในสถานกักกันโรคแห่งรัฐทางเลือกหรือสถานกักกันในโรงพยาบาลทางเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน และต้องมีหลักฐานการพำนักระยะยาวในราชอาณาจักร (Long Stay) อย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ หลักฐานการชำระเงินค่าโรงแรมที่พักจะใช้เป็นที่พักหลังจากออกจากโรงแรมที่พักที่เป็นสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐทางเลือกหรือสถานกักกันในโรงพยาบาลทางเลือกตามระยะเวลาที่ประสงค์พำนักระยะยาว (Long Stay) ในราชอาณาจักร หรือ หลักฐานสำเนาโฉนดห้องชุดของที่พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียมที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลต่างด้าวหรือบุคคลในครอบครัวของบุคคลต่างด้าว หรือ หลักฐานการเช่าที่พักประเภทคอนโดมิเนียมหรือบ้านพัก หรือ หลักฐานการชำระเงินการซื้อหรือเช่าที่พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียมที่บุคคลต่างด้าวสามารถซื้อหรือเช่าซื้อได้ตามกฎหมาย และหลักฐานกรมธรรม์ประกันสุขภาพและอุบัติเหตุของไทยคุ้มครองตลอดระยะเวลาที่พำนักในราชอาณาจักรโดยมีจำนวนเงิน ประกันภัยสำหรับค่ารักษาพยาบาล กรณีผู้ป่วยนอกไม่น้อยกว่า ๔๐,๐๐๐ บาทและกรณีผู้ป่วยในไม่น้อยกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาทคนต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ Special Tourist Visa (STV) เมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรจะได้รับการตรวจอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกิน ๙๐ วัน หากคนต่างด้าวประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปอีก สามารถยื่นแบบคำขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวพร้อมหลักฐาน เจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาอนุญาตให้ต่อไปได้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน และยังคงต้องรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยทุก ๙๐ วัน

คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ ๘๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับบัตรสมาชิกพิเศษ (Thailand Privilege Card) อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อการทำงาน^{๒๘} ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับบัตรสมาชิกพิเศษ (Thailand Privilege Card) อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อการทำงาน ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

---

^{๒๘} สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๘๐/๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับบัตรสมาชิกพิเศษ (Thailand Privilege Card) อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อการทำงาน,” ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

โดยเป็นการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับบัตรสมาชิกพิเศษ (Thailand Privilege Card) เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อการหางานตามโครงการ Flexible Plus Program เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คนต่างด้าวและผู้ติดตามซึ่งเป็นคู่สมรสหรือบุตรที่ขอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบปีซึ่งมีคุณสมบัติตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดให้ยื่นคำขอรับรองคุณสมบัติต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้วขอเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตราเป็นประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ(Non-Immigrant Visa) ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจอนุญาตให้ใช้ได้คราวละไม่เกิน ๕ ปีและต้องรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยเมื่อพำนักในราชอาณาจักรครบทุก ๑ ปี แทนการรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยทุก ๙๐ วัน

ปัจจุบันยังได้มีการร่างคำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองรองรับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕^{๒๙} เรื่อง การดำเนินการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยการดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย (Long-term residence visa: LTR) ซึ่งเป็นการดำเนินการมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ ปรับปรุงกระบวนการดำเนินการรับรองคุณสมบัติการขอรับการตรวจลงตราและการขยายระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจตามนโยบายรัฐบาลในการดึงดูดชาวต่างชาติกลุ่มที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย^{๓๐} โดยอนุญาตให้คนต่างด้าวและผู้ติดตามซึ่งเป็นคู่สมรสที่ขอบด้วยกฎหมายซึ่งได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ ประเภทผู้พำนักระยะยาว (Long -Term Resident visa : LTR) ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้กลุ่มประชากรโลกผู้มีความมั่งคั่งสูง Wealthy global citizenกลุ่มผู้เกษียณอายุจากต่างประเทศ Wealthy pensionerกลุ่มต้องการทำงานจากประเทศไทย Work-from-Thailand professionalและกลุ่มผู้มีทักษะเชี่ยวชาญพิเศษ High-skilled professional

^{๒๙} สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๐๔๖ เรื่อง การดำเนินการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยการดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย (Long-term residence visa: LTR),” ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

^{๓๐} กระทรวงมหาดไทย, “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยการดึงดูดคนต่างด้าวที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย,” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๒๔ (๒ มิถุนายน ๒๕๖๕), ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

โดยคนต่างด้าวผู้ยื่นคำขอจะต้องแสดงกรมธรรม์ประกันสุขภาพคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐซึ่งมีระยะเวลาคุ้มครองคงเหลือไม่น้อยกว่า ๑๐ เดือน ณ วันที่ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกหนังสือรับรองคุณสมบัติ หรือสิทธิประกันสังคมซึ่งคุ้มครอง ค่ารักษาพยาบาลในประเทศไทย หรือเงินฝากในบัญชีประเทศไทยหรือในต่างประเทศไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ซึ่งถือครองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ กรณีผู้ติดตาม ต้องแสดงหลักฐานเงินฝากในบัญชี จะต้องแสดงเงินฝากเพิ่มขึ้นในบัญชีในประเทศไทยหรือต่างประเทศใน นามของผู้ยื่นคำขอหลักหรือในนามของผู้ติดตามเอง ไม่น้อยกว่า ๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐต่อคน ซึ่งถือ ครองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือนนับถึงวันยื่นคำขอคนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือรับรองคุณสมบัติจาก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ดำเนินการยื่นคำขอรับการตรวจลงตรา ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกหนังสือรับรองคุณสมบัติ และก่อนระยะเวลาการอนุญาต ให้อยู่ในราชอาณาจักรตามประเภทการตรวจลงตราเดิมสิ้นสุด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และชำระ ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราครั้งเดียวในอัตรา ๕๐,๐๐๐ บาท ณ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน (One Stop Service Center for Visa and Work Permit : OSS) และศูนย์บริหารแรงงานเขตพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)หรือตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดที่มีเขต พื้นที่รับผิดชอบการตรวจลงตราสำหรับใช้ได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง โดยมีอายุการใช้งานการ ตรวจลงตรา ๑๐ ปี ตามหนังสือรับรองคุณสมบัติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยจะ ตรวจอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรครั้งแรกไม่เกิน ๕ ปี และไม่เกินอายุหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้ แทนหนังสือเดินทาง สำหรับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายให้อนุญาตถึงวันที่บุตรมีอายุครบ ๒๐ ปีและขยาย ระยะเวลาการอนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปไม่เกิน ๕ ปีการรายงานตัวแจ้งที่พักอาศัยทุก ๑ ปี ทั้งนี้ คุณสมบัติและสิทธิประโยชน์ของคนต่างด้าวเป็นไปตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด

บทสรุป

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการบริหารจัดการองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ปัจจุบันได้มีการนำเอาหลักนิติธรรมและแนวความคิดในการบริหารปกครองต่างๆ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางกฎหมาย เคารพสิทธิของปัจเจกบุคคล ตามที่ Albert Venn Dicey ได้ให้ความหมายไว้ในทฤษฎี The Rule of Law "หลักนิติธรรม" จึงเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตยที่เทิดทูนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และยอมรับนับถือสิทธิแห่งมนุษยชนทุกแห่งทุกมุม อีกทั้งยังเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย ที่หมายความรวมถึงการบัญญัติกฎหมาย การใช้การตีความกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะต้องไม่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งต่อหลักนิติธรรมพื้นฐานแห่งกฎหมาย

สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่ต้องดำเนินการมาตรการความมั่นคงผสมผสานกับงานบริการที่กำกับดูแล ควบคุม และให้บริการชาวต่างชาติ ตั้งแต่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร พนักงานในราชอาณาจักร และกลับออกไปนอกราชอาณาจักร จึงต้องนำ "หลักนิติธรรม" มาผสมผสานควบคู่ไปกับ "หลักการบริหารจัดการ" หรือ "management" การควบคุมหรือการจัดการบางสิ่งอย่างเป็นระบบสิ่งที่สัมพันธ์กับการจัดการและงานซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามแผนหรือการจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การบริหารงาน การบริหารปัญหา เป็นต้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้ออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่งต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐในการดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาสร้างศักยภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ตามแนวนโยบายภาครัฐตามที่ต้องการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสู่ประเทศไทย สอดคล้องกับหลักนิติธรรมตามความคิดของศาสตราจารย์ลอน ฟุลเลอร์ แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่ว่าบทบัญญัติของกฎหมายต้องมีลักษณะทั่วไปต้องมีการประกาศใช้กฎหมายให้ทราบต้องมีความชัดเจน และความอยู่ในร่องในรอยของการกระทำของเจ้าหน้าที่กับบทกฎหมายที่ประกาศแล้วทั้งนี้จะสังเกตเห็นได้ว่า การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประกาศให้คนต่างด้าวได้พำนักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรนั้นมีเหตุแห่งความจำเป็นครบถ้วนกับคนต่างชาติทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ เช่น การพำนักเพื่ออิการท่องเที่ยวระยะสั้น ระยะยาว การพำนักเพื่อการรักษาพยาบาล การพำนักเพื่อลงทุน เป็นต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย, “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวก เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยดึงดูดคนต่างด้าวที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย,” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๒๔ (๒ มิถุนายน ๒๕๖๕), ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

กำชัย จงจักรพันธ์, “หลักนิติธรรม”, (บทบัญญัติ ปีที่ ๖๘ ฉบับที่ ๔, เนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๕๕)
จิตตานันท์ ตีกุล และคณะ. “รูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง,” (นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๙)

โชติ บดีรัฐ (ดร.). เทคนิคการบริหาร, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๘)
ธานินทร์ ภัยวิเชียร (ศาสตราจารย์พิเศษ), คณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ (คอ.นธ.),
http://www.nrlcthailand.org/nrlc๒๐๑๓/download/RuleOfLaw_๒๐๑๕๐๘๐๗.pdf, [๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐]

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒, ข้อ ๒ (๑๖), ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๖๕ ก (๖ กันยายน ๒๕๖๒)

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๘ (๑ มีนาคม ๒๕๒๒), ฉบับพิเศษ หน้า ๔๕

รวินท์ ลีละพัฒนนะ. *กฎหมายมหาชนเบื้องต้นอธิบายหลักกฎหมายไทยและหลักกฎหมายอังกฤษ*, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, ๒๕๕๕)

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. “๕๐ แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบของการบริหารจัดการและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน,” (ก้าวใหม่, ๒๕๕๙)

ศจี อนันต์นพคุณ. กลวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ, (สงขลา: ชลบุตรกราฟฟิก, ๒๕๔๒)
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “ภารกิจ สตม.,” สืบค้นเมื่อ ๑๖ มิถุนายน, ๒๕๖๕,
https://www.immigration.go.th/?page_id=๑๔๒๖

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๘๐/๒๕๕๒ เรื่อง มอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรา ๓๔(๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง,” ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๒

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิตามนัยมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว,” ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๑๑๖/๒๕๖๐ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ประสงค์เข้ามาพำนักระยะยาว,” ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูง นักลงทุน ผู้บริหารระดับสูง และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Smart Visa) และที่แก้ไขเพิ่มเติม,” ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๒๔๑/๒๕๖๓ เรื่อง เรื่องแนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ กรณีผู้ได้รับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ Special Tourist Visa (STV),” ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๒๘ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, “คำสั่งที่ ๘๐/๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับบัตรสมาชิกพิเศษ (Thailand Privilege Card) อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเพื่อการทำงาน,” ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “คำสั่งที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตกรณีคนต่างด้าวขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว,” ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, “หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๐๔๖ เรื่อง การดำเนินการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยการดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย (Long-term residence visa: LTR),” ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

A.V.Dicey. *Introduction to the Study of the Law of the Constitution*, ๑๐th ed. (London: English Language Book Society and McMillan Press Ltd, ๑๙๕๙)

Colleen Murphy, *Lon Fuller and the Moral Value of the Rule of Law*, (Law and Philosophy, ๒๐๐๕)

Friedrich August Hayek. *The Road to Serfdom*, (Great Britain: Routledge, ๒๐๐๑)

Friedrich August Hayek. *The Constitution of Liberty*, (Great Britain: Routledge, ๒๐๐๖)

Henri, Fayol. *General and Industrial Management*, (London, Sir Isaac Pitman & Sons Ltd., ๑๙๔๙)

Lon Fuller, *Morality of Law. rev. ed.* (New Haven: Yale University Press, ๑๙๖๔)